

Amana.

Et religiøst kommunikist Selskab.

(Efter Prof. Dr. Richard L. Ely i „Harper's Magazine“. Der er et „Danish Folketidende“.)

Det er til den interessante anden Hjerdepart af den nittende Aarhundrede, at man gaa for at finde den Kommunismens Åra, som grunder sig paa Broderstab og Rationalisme. Nogle kommunikistiske Selskaber af denne Art kan være bleven grundede efter 1850, men Troen paa Menneskehedens Gensjældelse ved denne Slags Kommunisme var paa den Tid allerede begyndt at svinde. De kommunikistiske Kolonier af denne Slags, der som Balmisproget har Ordene „Frihed, Lighed, Broderstab“, inddrager sig til tre Navne, og man kan vistnok sige tre store Navne, selv om deres Bærere var Fantaster.

Det ene af disse Navne var Robert Owen; Owen var stor Fabriktejer og gjaldt endog for en Tid for „Bomulds-spindernes Konge“. Han havde højtidelige og regerende Førelser til Venner, og i de forenede Staters Kongres lyttede man med Respekt til hans Ord. En anden var en fransk Entusiast, Etienne Cabet, der fik den Romantiker „En Rejse til Utopia“ og i Aaret 1848 førte til de forenede Stater en Hjortepæl af Kommunister, der, som de troede, skulde forløse Verden. Den tredje af disse store Førelser var Charles Fourier, der gjorde et Magtigt Indtryk paa en stor Del af den Tids største Amerikanere. Men af disse store Mænd har forlængst fulgt samtlige disse tre Mænds Selskaber til Graven.

Utopia (i Utopia), grundet af Etienne Cabet, bestod i 20 Aar, samt der i Løbet af denne Tid var mange Schismen, og flere færstille Kolonier blev dannet af saadanne, som brød ud.

En bedre Betegnelse om et kommunikist Selskab er kanske aldrig bleven stillet end den, Dr. Albert Shaw har leveret i sin Bog „Utopia Chapter in the History of Communism“. Dr. Shaw beskriver Kolonien i Utopia som det „mest typiske Eksperiment i den rationelle demokratisk Kommunisme“. Da Utopia opstod at være til, var dermed det sidste af de kommunikistiske Selskaber forsvundet, som var dannet paa ikke-religiøse (det behøvede derfor ikke at være irreligiøs eller anti-religiøs) Grundvoft. Men et betydeligt kommunikist Selskab bestaar fremdeles i de forenede Stater, og dette Selskab er Amana. Foruden dette er der jo ogsaa nogle faa „Kvæter-Selskaber“; men alle disse tilfammen har ikke saa mange Medlemmer som Amana alene. Amana tæller altsaa over Halvparten af samtlige Kommunister i de forenede Stater.

Selskabet Amana kaldes ogsaa under Navnet „Den sande Inspirations Selskab“. Selskabets egne Historikere fører dets Grundlæggelse tilbage til Begyndelsen af det 18. Aarhundrede i Tyskland og sætter det i Forbindelse med Pietismens og Mysticismens Guldbalder. Der anføres, at J. F. Roet i Aaret 1714 dannede en ny religiøs Sekt i Hesse, og at det er denne Sekt, som nu er bleven til „Den sande Inspirations Selskab“. Det var dog først hen imod Midten af det 19. Aarhundrede, at dette Selskabs Medlemmer begyndte at praktisere Kommunismen.

Mens de endnu var i Tyskland, hvor de var udsat for Vanheligheder paa Grund af Troen på Sagnet, hjalp de hinanden rundt og levede paa den Vis nærmest i Kommunismens Ånd, for bedre at kunne belytte hinanden og bestaa i Kampen for Tilværelsens bedre og sammen og arbejdede sammen, og derved kom kommunikistiske Selskabs Regler i Brug hos dem, uden at man havde tænkt paa nogen Social-Ordning.

I Aaret 1842 blev saa et af Medlemmerne inspireret, som de mente, og han forestred da Fællesskab i Ejenbom. Det synes sikkert, at baade Cabet og Fourier har haft Indflydelse paa disse religiøse Mennesker. I 1842 opstod der en Bevægelse blandt dem til at udvandre til de forenede Stater, og Aaret efter dannede de en Nybygd i Ebenezer, som nu ligger inde blandt Buffalo's Forstæder. Her trivedes deres Selskab i ti Aar; men de fandt dog, at de var for meget under Verdens Indflydelse, naar de boede saa nær en stor og hurtigt voksende By, og de besluttede derfor at udvandre til det saakaldte „hjerne Væsen“. Valget faldt paa en stor Strækning Land paa begge Sider af Jovaa-Ebena, og der bor de nu. De har siden købt mere og mere Land der, og deres Jordbesiddelse dertil udgør nu 26,000 Acres (deraf ca. 10,000 Acres Stovland). Deres Antal er stærkt øget, saa at de nu udgør nær 1800; de behøver hvo Landsbyer; Amana, West-Amana, Syd-Amana, Øst-Amana, Mellem-Amana, Høj-Amana og Homestead. Selskabet blev i 1859 fast konstitueret under bestemte Love, af hvilke følgende Hovedbestemmelser hidtætted:

At Grundloven for vort Selskabs Organisation er og for evig skal vedblive at være Gud, Herren og den Tro, som han har bevirket i os.

At det Land, som her er købt, og som hidtil maatte blive købt, skal være og forblive fælles Gode og Ejendom med alle de derpaa fremtidigt stedbærende Forbedringer og alle de til samme liggende Retsigheder, ligesom ogsaa alle Arbejde, at Omfæng, alt Besøg og alle Byrder, hvortil hvert Medlem med villigt Hjerte skal bære hver sin Del.

Opdrætningen af Børn og Uld af Kvæd og andre Husdyr samt en Del Fabriktsdrift og Handel skal ved Guds Hjælp give dette Selskab dets Udkomme. Af de Indtægter, som Jordbruget og de forskellige Industri-Grene giver, skal Selskabets fælles Udgifter beskrives. Overliddet, om der bliver noget, skal fra Tid til anden anvendes til Forbedring af Selskabets fælles Jordegods, til Opførelse af Værelse og Besøgsbygninger og Stolehus, til Bogtrykkerier, til Underhold og Pleje af gamle, syge og svage Medlemmer af Selskabet, til Dannelse af et Forretnings- og Sikkerhedsfond og til veldædige Formaal i Almindelighed.

Ligesom de Puritaner vilkommene, der i sin Tid koloniserede Ny-England, saaledes erkender ogsaa Medlemmerne af „Den sande Inspirations Selskab“ Gud som Grundvoft for deres Selskabs Ordning og ser i hans Ordtekte Menneskets Hovedbestemmelse.

Ligesom hos Puritanerne er der ogsaa her en vis Afstjelse, der gør sig gældende i deres Tro og i deres Skik. Vort Selskab er en Jammerdal, og Ophødet her er Prøvens Tid,

hvorunder Guds Børn først og fremmest har at forberede sig til et fremtidigt Paradis.

Vi skal ikke her komme nærmere ind paa deres religiøse Troesregler. De holder fast ved Kristendommen, saaledes som den i de fleste Hovedpunkter bekræftes af de forskellige evangeliske Kirkesamfund. I enkelte specielle Retninger ligner de dog mere Kvæterne end noget andet religiøst Samfund. De anser Daaben for at være af ubetydende aandelig Natur, og følgende bruger de ikke Vand ved Daaben. Paa den anden Side højtideligholder de Herrens Næbber og udfører Fødbadningen samt holder Kærligheds-Maaltider, saaledes som de første Kristne gjorde det.

Ligesom Kvæterne anser de Krig for forbudt og nægter at aflægge Eed. De tillader heller ikke verdslig Leg og verdslige Fornøjelser, som leder Sindet bort fra Gud, og de kræver sig med den herfærdige Enkelthed. Denne karakteristiske Enkelthed og broderlige Lighed følger dem, indtil de en for en lægges i Graven. Uden Henblik til, hvem den døde er, lægges han i Grav ved Siden af den, der var bød for ham, og alle faar ligedan Gravsten: en flad Sten, paa hvilken der staar vedkommendes Navn og Alder, ellers intet.

Deres to store Førelser, siden de kom til Amerika, har været Christian Meß og Barbara Heimann Landmann; ogsaa paa deres Grave staar en præcis ligedan Sten som paa alle de øvrige.

Alt Samfundet kaldes „Den sande Inspirations Selskab“, hænger sammen med, at de tror paa en forsvundet Inspiration — med andre Ord: Mændene maa prøves. Deres store Bevægelser har været ledet af deres inspirerede Medlemmer; men efter Barbara Landmanns Død i 1883 har Inspirationen indtil nu holdt sig borte.

Det er en fast Tro hos Leberne i Amana, at al Kommunisme er en ligefrem Følge af deres religiøse Liv. Det mest fundamentale hos dem er derfor ikke Kommunismen, men Religionen. De mener, som ligger til Grund for Amana's demokratisk Kommunisme, staar derfor ikke i sig selv, men i deres Aand. De har deres Kirke, „aldste“; og de betroe Mænd, hos hvem den største Magt bliver lagt, vælges blandt de „aldste“.

Den Klippe, hvorpaa alt hviler, er Lydighed. Ligesom de tre Ord, der angiver Form og Reining for demokratisk Kommunisme, er „Frihed, Lighed og Broderstab“, saa er de tre Ord, som udtrykker Grundvoften i denne kristelige Kommunisme, Autoritet, Lydighed og Broderstab.

Den Autoritet, som høvdes i Amana, er dog, hvad f. Eks. Fabriktsbet angaar, ikke saa streng, som i de moderne Fabrikker andet Steds. Dette maa da vel komme af, at den ogsaa faar sit Bræg af den Broderstabets Ånd, som her gør sig gældende, og at Autoriteten kun har det fælles borte til Naal. Den er imidlertid mere vidtrækkende, eftersom den er religiøs; thi Religionen udbygger ingen Del af vort Liv fra sin Myndighed, hvor privat det end maatte være.

Kraft efter Jordbruget er Uldtjænkfabrikationen kanske den vigtigste Næringsvej. De har ogsaa nogle Skalfabrikker og en Del andre Fabrikker. Deres Uldtjænk er berømt og efterspurgt paa alle Kanter af de forenede Stater. Deres Varer er altid, hvad de giver sig ud for at være, og derfor har „Kolonistjer“ faaet et saa godt Ord paa sig.

Her igen møder os da Vanhelighederne ved at føre et Liv efter Fredens Forstifter i en Verden fuld af Strid. Da det er almindeligt bekendt, at disse Kolonister har lige meget imod juridisk Trætte som fysisk Kamp, saa er frækte Mennesker tilbøjelige til at drage Forbæl af deres Færdighed og udgive for Amana-Produktet Varer, som er fabrikerede andet Steds.

„Jeg besøgte deres Uldvarefabrikker“, fortæller Professor Ely, „interesseret for at se, om „Broderligheden“ inden dette befængelige Samfund ogsaa vilde give sig til Kende i en saadan første Klases Fabriktsdrift. Det tog ikke lang Tid at opbaare store Forskelligheder mellem Fabrikkerne her og de Fabrikker, jeg først havde besøgt i Syden. For det første slog det mig, at der her næsten udelukkende bestaafte af voksne Mænd, ja tilmed gamle Mænd, og at der ikke fandtes Børn. Stolegangen er tvungen i Amana, og det er vel usandsynligt at sige, at her er den tvungne Stolegang en virkelig tvungen Stolegang, hvad der ikke kan siges om Forholdet paa mange andre Steder i de forenede Stater.

De, som her bestaafte i Fabrikkerne, er især saadanne, som er særlig fittet for det, samt ogsaa mange, der paa Grund af Alder eller af andre Aarsager er forsvage til at deltage i Jordbruget eller Arbejde, som kræver Legemets fulde Kærlighed og Kraft. Ingen faar imidlertid mere at gøre, end han bør gøre, og det er muligt, at Maskineriet ikke her drives til en topmaakt Hæftighed som i andre Fabrikker. Siddepladser er indrettet her, saa de, der passer Maskinerne, kan sætte sig ned, naar som helst dette kan ske uden Skade for Bedriften. Ingen usandsynlig Anstængelse trædes af nogen; tværtimod synes det, som der lægges mest mulig Vind paa, at alting kan ske mest muligt mægtigt, saa længe ikke Arbejdet derved sinkes. Det paastaas, at man ofte ser Blomster i Fabrikkerne her; men jeg saa dog ingen saadanne.

Da jeg havde hørt, at en hel Del af Kvindernes arbejde i Fabrikkerne, og jeg alligevel kun saa to eller tre Kvinder der, spurgte jeg, hvordan dette hang sammen. Jeg fik da at vide, at det kom af, at det var Mandag, og at Kvinderne da var hjemme for at vasse Familiens Klæder. Dette viser, hvorledes man her læmpet det ene Arbejde efter det andet.

Mit Besøg faldt i Juni, netop som man havde begyndt for Ålvor at stræbe for at blive færdig til Høstmarkedet. Arbejdstiden var da lang, tretten en halv Time om Dagen, men jeg er sikker paa, at ingen var overarbejdet. Det almindelige der er i Tjimers Arbejdsdag.

Man skal vanstelig kunne finde en mere tilfredsstillende Arbejdsfald. De er nødt til at leje nogle Udenlandske Arbejdere, men for saa vidt Selskabet egne Medlemmer angaar, saa bringer Forholdenes egen Natur med sig, at man her er fri for mange af de Vanheligheder, som man ellers har at drages med under Ræppesiden i den private Industri.

Der er intet Rum for Konflikter mellem Arbejde og

Kapital, naar den, der udfører Arbejdet, og den, som ejer Kapitalen, er den samme. Der kan ingen Modstand være mod forbedret Maskineri, naar det er Arbejderne selv, som straks og direkte faar nytte Brug af dette og ikke har vanstelig ved at forstaa, at det er saa.

Der kan ingen blive arbejdsløse; thi et eller andet er der altid at bestille for enhver, hvordan hans aandelige og legemlige Ubrusning end af Naturen er. Der er ingen bestemt Aldersgrænse, uden for hvilken det bliver vanstelig at faa Arbejde; for naar en Mand er bleven forsvag til et Arbejde, saa er der altid noget andet og lettere, han kan faa at gøre.

Udenfor den har intet foruroligende ved sig i økonomisk Henseende for Amana's Arbejdere; thi det ligger jo i Selskabslovens Natur, at alle skal forsvares. Der forlænges blot og hart dette ene, at enhver skal gøre sit bedste. Det bliver almindelig betragtet af alle dem, der bor i Rabolaget, at i Amana bliver ingen overanstrengt, og ligeledes at ingen der faar Livets Betsmækkeligheder. „De arbejder nok ikke for hardt!“ er et Udbrud, man gerne faar at høre om disse Følk. Men paa den anden Side synes man heller ikke at være beføret med Dovenstaben i Amana — befyndeligt nok for Resten synes Dovenstaben intet Steds at have været blandt de Stær, hvorpaa kommunikistisk Samfund har lidt Stibbrud.

Andre, som har studeret kommunikistiske Samfund, er komne til det samme Resultat, hvad der er værd at lægge Mærke til, sammenholdt med den almindelige Paastand, som af Emerson blev formet sig, at „ethvert Menneske er saa dovent, som det vover at være.“

For et kvart hundrede Aar siden udgav Charles Nord-hof sit Vært „Communistic Societies of the United States“. Han havde besøgt alle de vigtigste kommunikistiske Samfund, som der bestod i Staterne, og han fortæller, at han ofte spurgte: „Hvorledes bærer De Dem ad med dem, der er dovene?“ Men af det Svar, han fik, maatte han tilfældigt slutte, at der ingen dovene Mennesker findes i saadanne Samfund, og deraf uledte han igen, at Mennesker af Naturen ikke er dovene.

Sandsynligvis er det Aar om andet pro persona oparbejdede Velsb mindre, end det vilde være hos en anden tilsvarende Befolkning, der var godt forsynet med Jord og Kapital. Amanasamfundet har et stort Jordegods med en hyppelig Veligheden. Antallet af Børn og gamle, der skal underholdes, er forholdsvis stort, idet der blandt de 1767 Indbyggere er 187 Børn under fem Aar og 321 Mennesker paa over 60 Aar.

De er alle Brødre, og den gode Behandling, som alle derfor skal have, virker til en vis Grad hæmmende paa Virksomheden. Det er en Ting. En anden er, at den almindelige Arbejdstid i Fabrikkerne er ti Timer daglig, og denne Omstændighed gør det vanstelig at bruge saa lang Tid til Jordbrugets Tjeneste, som Jordbrugerne ellers gerne holder for nødvendigt. Alle har fuldt op af det daglige Livs Krav, men Levesætten er entelt sparsommeligt, og Dødsfald er ufærdigt.

I Almindelighed er der i det mindste et lidet Overflud ved Amana's Slut, saa Samfundets Formue øges, men det hænder dog, at der er Underflud. Overfluddet er i alt Fald gennemgaaende forholdsvis lille, og en stor Del af Samfundets Formue skrider sig fra den Omstændighed, at dets Jordbesiddelse er stædt i Pris. Fordelingen af Udbyttet er en forholdsvis let Sag.

Alle Medlemmer udfører trofast deres Arbejde og sætter den Formue ind i Samfundet, som de maatte have ved Optagelsen. Til Gengæld faar de en passende stor og betemmelig Bolig og fuldt op med gode Fødemidler. Hvert enkelt faar desuden et Tilskud i Form af Kredit i „Butikken“. For denne Kredit løber de Beskædningsgenstande og tilfredsstillere deres øvrige Behov, og alt, hvad vedkommende løber, føres til Udgift i den Kontabog, hvorefter hver og en er forsynet.

Had enhver saaledes kan optage paa sin Kontabog om Aaret, er nok saa forstelligt og kan dreje sig om noget fligt som fra 25 til 75 Dollars. Det anses for tjentfuldt at lade være lidt igen til bedste for Samfundet af det Velsb, man har Lov til at købe for; paa den Vis kan man ogsaa opvare sig et større Kreditbelsb.

Denne Forskellighed i Kredit synes ved første Øjekast at betyde en Ulighed, som ikke staar i Samklang med Kommunismens Begreber. Uligheden bestaar i vedkommendes Behov og ikke i Evnen til at tilfredsstille disse Behov.

Som enhver fornuftig Mand maa erkende, har den studerende Læge og hans Familie andre og større Behov end den Mand, som styrer en Blov. Lægerne indstrænger ikke deres Praksis til Samfundets Medlemmer, der naturligvis faar Lægebehandling gratis, og den Omstændighed, at Lægerne saa ofte maa færdes blandt fremmede, medfører ogsaa større Behov. Men det er ikke det hele. „Hvis man læser Naturen ud med Højsættelse, kommer den igen,“ siger et amerikant Ordsprog. Et Slags Aristokratia maa der være i ethvert Samfund, og i et saa stabilt Samfund som Amana maa det blive et naturligt Aristokratia.

Opfindelig var nogle af Medlemmerne rige, et Medlem siges saaledes at have indbetalt 50,000 Dollars til et fælles Fond, og nogle var i almindelig Danneelse og Samfundstiltning stillet over de øvrige. Og Ligheden forstøttes her som sagt delvis berøst, at der skal være ligelig Udgang til at tilfredsstille sine Behov.

Hver Familie har, som sagt, en til dens Størrelse svarende Bolig, og hvert Medlem af Familien har sit Værelse. Hver Familie har endvidere sin egen lille Have, og haad der avles, tilhører Familien. Haverne holdes i uperlig Stand og skaffer mange dejlige Ting for baade Sommer og Vinter; Druer avles der mange af, og af dem laver man hjemmelavet Vin. Om der ikke netop opmuntres til det, saa er det dog tilfaldt at følge Ting fra Haven, og de Benge, man faar for saabant, bliver Familiens Ejendom.

Familierne leder ogsaa gruppevis i saakaldte „Køstehuse“. I disse Bygninger er der, med andre Ord, kooperativ Husholdning. Til ethvert „Køstehus“ hører der forholdsvis en stor Have, som de der boende Familier kan drive i Fællesskab, og haad de avler i Haven, kan de sælge og derved skaffe sig Penge til saadanne Sager, som

de kan have Brug for i Køstehuset, udenfor haad Selskabet skaffer dem.

Professor Ely fortæller ogsaa om en saadan Gruppe Familier, som drev et lille Hønseri sammen. En af Kvinderne var særlig flint til at passe Hønsene, og hun viste med Stoltighed frem en hel Del nylagte Æg paa den Tid, da Størstparten af de andre Høns havde borte holdt op at lægge, og Æggene fulgtes for tredive og fyrretyve Gens Dufinet.

Alt dette staar i stærk Modstætning til det franste Selskab Maria, hvor — som Dr. Shaw fortæller os i sit Vært — Familiernes Haver blev ødelagte, for at den matematisk Lighed ikke skulde blive forstyrret.

Det er da heller ikke at undres over, at der da opstod en flig Trætte, at den truede med at sprænge det hele Selskab. Det er navnlig, at alle Børn søger Stolen. Det er det religiøse Liv, som er Hovedmaalet her, ikke det intellektuelle Liv; men der synes dog at være en Stræben efter at give Børnene en i enhver Henseende saa god Uddannelse, som Midlerne tillader.

Frærgen nogle faa religiøse Helligdage gaar Børnene i Skole Aaret rundt, og Stolen begynder ved Skiftetiden om Morgenen. Der er ingen forestreene Ferier undtagen Lørdag Eftermiddag. Hele Lærerepersonalet bestaar af Mænd, og de driver Stolen efter gammelbøge Principper. Efter Skoletiden kommer der en Vegetar, og paa den følger Arbejdsundervisning — for Bigerter Strikning og Hælling, for Drenge Arbejde paa Maskiner eller i Fabrikkerne. Deres Tid er meget vel besat, og til Lebbiggang er der ingen Mellemgang.

Et af de mest interessante Syn, man kan faa i Amana, siger Professor Ely, er den saakaldte Skolestov; den er nemlig plantet af Skolebørn og bestaar af lange Rækker Træer, for det meste Furu og Gran, der dannet smalle Alerer.

De, der bestemmes til at blive Koloniens Læger, maa naturligvis sendes borte for at studere. Tre af dem er gaaet til Jovaa's Understet, en har efter sin Eksamen arbejdet videre i New York, og en anden har tilbragt et Aar i Tyskland. I alle kommunikistiske Samfund opnaar Medlemmerne ofte en høj Alder. Professor Ely fik en stærk Følelse deraf, da han for nogen Tid siden besøgte Kvæterne i Mount Lebanon. I Løbet af det Aar, som var gaaet forud for hans Besøg der, var der tre Personer døde i Mount Lebanon; to Brødre var døde i en Alder af 87 og 91 Aar, og en Søster havde forladt denne Jammerdal 108 Aar gammel. En Broder, som var mellem 89 og 90, var saa aandsfrisk, at det var en Fornøjelse at samtale med ham.

Kvætermenighedens Leder paa Mount Lebanon, „Edith“ Frederik Evans, var en Mand paa 78 Aar. „Hvor gammel antager De, at Helsen der er?“ spurgte han og pegede paa en Hest, som kom trækkende med et Vælsels. „Jeg skulde tro, den maatte være omkring tolv Aar“, svarede Professor Ely. „Den er tredive“, sagde Evans, „men saa har den ogsaa faaet Kvæterbehandling og ikke Verdens.“

I Amana er der nemlig død et Medlem i en Alder af over hundrede Aar; to Medlemmer, som leber, er over 90, og omtrent fem og tyve er mellem 80 og 90 Aar.

(Sluttes.)

Hvad Maanen fortalte.

En Julegave fra —
98 Sider i fint Omflag kun 20c. Primærket modtages.

Vilh. Beck:

Erindringer fra mit Liv.

3 fint Shirtingsbånd \$1.00.
Denne Bog burde være af særlig Værdi for os, da Bæst-
Bed blev den fort for sin Tid.

To Julefortællinger.

42 Sider. Af A. Vollmar. 3 Omflag 10c.

Tre Julefortællinger.

92 Sider. Af A. Vollmar. 3 Omflag 10c.

Kun en Tjenestepige.

40 Sider. En Julefortælling. 3 Omflag 10c.

Kitty.

40 Sider. 3 Omflag 10c.

Gode Bøger, som anbefales:

Miriam Rosenbaum. En Fortælling fra sidste Aar. 126 Sider, i Omflag, 25 Cent, indbunden 50 Cent.

Martyn i St. Andrews. Et Billede fra den norske Kirke. 98 Sider, i Omflag 20 Cent, indbunden 40 Cent.

Martyrerne i den lutherste Kirke. Døret fra Lyf. 224 smaa Sider, indbunden i Shirtingsbånd 40 Cent.

Ben Hur. En efterlændt Fortælling fra Kristi Tid. En af Amerikas bedste Bøger. Af Lewis Wallace paa Dansk og Bih. 90 Sider. Pris, godt indbunden, \$1.25.

Den Broders Blod. En Fortælling, som skildrer livet i Orienten, længselsfuld og interessant. Paa Dansk ved H. W. Madson. 174 Sider, i Omflag, 40 Cent.

Herren er mit Skjold. En Fortælling, som skildrer det kristelige Liv i Rusland. 150 S., i Omf. 35c, indb. 50c.

Alle Bøger sendes porto frit. Betalingen behøves indsendt sammen med Betillingen. Primærket modtages som Betaling.

Danish Lutheran Publishing House, Blair, Nebraska.